

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до законодавчих актів України щодо окремих питань розкриття банківської таємниці та заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин (реєстр. № 9235 від 24 квітня 2023 року)

На виконання пункту 2 Постанови Верховної Ради України "Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до законодавчих актів України щодо окремих питань розкриття банківської таємниці та заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин" від 23 травня 2024 року № 3751-ІХ Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 22 жовтня 2024 року (протокол № 173) зауваження і пропозиції, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до проекту Закону про внесення змін до законодавчих актів України щодо окремих питань розкриття банківської таємниці та заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин (реєстраційний № 9235 від 24 квітня 2023 року) (далі – Законопроект), поданого Кабінетом Міністрів України, й прийнятого парламентом за основу.

До Комітету до другого читання надійшло від суб'єктів права законодавчої ініціативи 32 поправки і пропозиції.

З метою техніко-юридичного і редакційного удосконалення редакції тексту Законопроекту Комітет пропонує доповнити Порівняльну таблицю такими пропозиціями:

1. Пункт 1 розділу I викласти в такій редакції:

"1. У Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356):

1) у статті 44:

частини першу і другу викласти в такій редакції:

"1. На підставі рішення суду про визнання фізичної особи безвісно відсутньою нотаріус вживає заходів щодо встановлення опіки над її майном.

За заявою заінтересованої особи або органу опіки та піклування нотаріус вживає заходів щодо встановлення опіки над майном особи, зниклої безвісти за особливих обставин, до ухвалення судом рішення про визнання такої особи безвісно відсутньою.

Заходи щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин, вживаються нотаріусом шляхом проведення опису такого майна та призначення опікуна над таким майном.

2. Нотаріус вживає заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин, – за останнім місцем проживання такої особи.

Якщо місце проживання фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин, невідоме, нотаріус вживає заходи щодо встановлення опіки над майном такої особи за місцезнаходженням нерухомого майна або основної його частини, а за відсутності нерухомого майна – місцезнаходженням основної частини рухомого майна.

Над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин, може бути призначено одного опікуна".
доповнити частиною шостою такого змісту:

"6. Опіка над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, а також особи, зниклої безвісти за особливих обставин, встановлюється, здійснюється та припиняється відповідно до цього Кодексу з урахуванням Закону України "Про нотаріат";

2) розділ "Прикінцеві та перехідні положення" доповнити пунктом 22 такого змісту:

"22. У період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом шести місяців з дня його припинення або скасування у випадку, якщо місцем проживання особи, яка визнана безвісно відсутньою або особи, зниклої безвісти за особливих обставин, є населений пункт, на території якого органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, територія, на якій ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупована Російською Федерацією територія, щодо яких не визначено дату завершення бойових дій або тимчасової окупації, дату відновлення здійснення своїх повноважень органами державної влади у повному обсязі, нотаріус вживає заходів щодо встановлення опіки над майном такої особи незалежно від місця проживання такої особи".

2. Абзаци третій і четвертий підпункту 1 пункту 2 розділ І (зміни до частини п'ятнадцятої статті 8 Закону України «Про нотаріат») виключити.

3. Підпункти 3 і 4 пункту 2 розділу I викласти в такій редакції:

"3) частину першу статті 41 викласти в такій редакції:

"Нотаріальні дії можуть вчинятися будь-яким нотаріусом чи посадовою особою органів місцевого самоврядування, за винятком випадків, передбачених статтями 9, 55, 60, 65, 651, 66, 71, 72, 85 і 103 цього Закону, та інших випадків, передбачених законодавством України";

4) частину другу статті 48 викласти в такій редакції:

"На підтвердження права на спадщину, права власності, підтвердження повноважень виконавця заповіту про призначення опікуна над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин, посвідчення фактів, що фізична особа є живою, про перебування її в певному місці, про прийняття на зберігання документів, про передачу заяви видаються відповідні свідоцтва".

4. У підпункті 5 пункту 2 розділу I:

в абзаці десятому після слова "опису" додати слова "з виїздом за місцезнаходженням майна";

після абзацу дванадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин, може бути призначено лише одного опікуна. У разі виявлення факту призначення опікуна над таким майном нотаріус відмовляє у видачі свідоцтва, крім випадку, якщо опікун помер, визнаний судом безвісно відсутнім або є особою, яка зникла безвісти за особливих обставин, визнаний судом недієздатним або обмежено дієздатним, усунутий від виконання обов'язків опікуна за рішенням суду, відмовився від виконання обов'язків шляхом подання нотаріусу заяви, справжність підпису на якій засвідчено нотаріально".

5. Пункт 3 розділу I викласти в такій редакції:

"3. У частині першій статті 62 Закону України "Про банки і банківську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5-6, ст. 30 із наступними змінами):

1) пункт 11 викласти в такій редакції:

"11) нотаріусам, посадовим особам органів місцевого самоврядування, уповноваженим на вчинення нотаріальних дій, консульським установам (для вчинення такими особами нотаріальних дій із вжиття заходів щодо охорони спадкового майна, з видачі свідоцтв про право на спадщину, про право власності на частку в спільному майні подружжя (колишнього подружжя) на підставі спільної заяви або в разі смерті одного з подружжя), — на їхні запити щодо наявності рахунків (вкладів)/ електронних гаманців та залишку коштів/електронних грошей, банківських металів на рахунках (вкладах)/електронних гаманцях померлих фізичних осіб, які були власниками цих рахунків/електронних гаманців, та/або щодо залишку коштів/електронних грошей, банківських металів, які належали фізичним особам, які померли, та

зберігаються на будь-яких рахунках/електронних гаманцях у банках, та/або щодо рухомого майна таких осіб, що перебуває на збереженні та/або в заставі банку як заклад, щодо наявності індивідуального банківського сейфа та/або договорів про надання індивідуального банківського сейфа, та/або щодо наявності рахунків умовного зберігання (ескроу) та грошових коштів на цих рахунках, призначених для перерахування померлим бенефіціарам";

2) доповнити пунктом 111 такого змісту:

"111) нотаріусам (для вжиття заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин) — на запити щодо наявності рахунків (вкладів)/електронних гаманців та залишку коштів/електронних грошей, банківських металів на рахунках (вкладах)/електронних гаманцях фізичних осіб, які визнані безвісно відсутніми, або осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, та/або щодо залишку коштів/електронних грошей, банківських металів таких осіб, які зберігаються на будь-яких рахунках/електронних гаманцях у банках, та/або щодо рухомого майна таких осіб, що перебуває на збереженні та/або в заставі банку як заклад, щодо наявності індивідуального банківського сейфа та/або договорів про надання індивідуального банківського сейфа, та/або щодо наявності рахунків умовного зберігання (ескроу) та грошових коштів на цих рахунках, призначених для перерахування бенефіціарам, які є фізичною особою, яка визнана безвісно відсутньою, або особою, зниклою безвісти за особливих обставин".

6. Доповнити розділ I пунктом 4 такого змісту:

"4. У Законі України "Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 38, ст. 280 із наступними змінами):

1) абзац четвертий частини першої статті 1 викласти в такій редакції:

"Єдиний реєстр осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, - електронна база даних, призначена для зберігання, захисту, обробки, використання і поширення визначеної цим Законом інформації про осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, їх невідомі останки, наявність чи відсутність рішення суду про визнання осіб, зниклих безвісти, безвісно відсутніми або оголошення померлими, інформації про видачу нотаріусами свідоцтва про призначення опікуна над майном осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, а також інших даних, що використовуються для забезпечення обліку осіб, зниклих безвісти, з метою їх розшуку";

2) абзац третій частини другої статті 8 викласти в такій редакції:

"Опіка над майном особи, зниклої безвісти за особливих обставин, встановлюється, здійснюється та припиняється відповідно до Цивільного кодексу України з урахуванням Закону України "Про нотаріат";

3) частину першу статті 12 викласти у такій редакції:

"1. Єдиний реєстр осіб, зниклих безвісти за особливих обставин (далі - Реєстр), створюється для накопичення та централізації відомостей та даних про

таких осіб, інформації про видачу нотаріусами свідоцтва про призначення опікуна над майном осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, а також обліку інформації, необхідної для їх ефективного розшуку";

4) частину першу статті 16 викласти в такій редакції:

"1. Метою обробки персональних даних, що зберігаються у Реєстрі, є забезпечення реалізації відносин, пов'язаних з набуттям правового статусу осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, вжиттям заходів із встановлення опіки над майном таких осіб та виконання органами, визначеними цим Законом, повноважень, спрямованих на встановлення місця перебування осіб, зниклих безвісти за особливих обставин".

За результатом розгляду поправок і пропозицій на засіданні Комітету 23 поправки враховано (включаючи враховано редакційно), 16 поправок відхилено.

На підставі викладеного вище, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до законодавчих актів України щодо окремих питань розкриття банківської таємниці та заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин (реєстраційний № 9235 від 24 квітня 2023 року), поданий Кабінетом Міністрів України, прийняти в другому читанні та в цілому у редакції, запропонованій Комітетом, а також у разі його прийняття як Закону доручити Комітету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити редакційне та техніко-юридичне доопрацювання його тексту.

2. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити голову підкомітету з питань діяльності органів юстиції, органів виконання покарань та пробації ФРІС Ігоря Павловича.

Голова Комітету

Д.В. МАСЛОВ